

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Wspomaganie przedszkoli w rozwijaniu kompetencji
kluczowych dzieci

CZĘŚĆ LEARNINGOWA

Autor: Anna Dudek

Lublin, 2018

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztacania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor
ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26
www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ SZKOLENIA

Temat: Wspomaganie przedszkoli w rozwijaniu kompetencji kluczowych dzieci

Celem szkolenia jest rozwój umiejętności procesowego wspomagania przedszkoli w obszarach związanych z kształtowaniem kompetencji kluczowych dzieci.

Adresaci szkolenia:

Pracownicy placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych, doradcy metodyczni oraz specjaliści i trenerzy oświaty uczestniczący w projekcie „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły”.

Forma realizacji: szkolenie *blended learning*, część learningowa

Formy ewaluacji i ukończenia szkolenia: poprawne wykonanie zadania w zakresie każdego modułu

Metody pracy: samokształcenie z wykorzystaniem materiałów szkoleniowych, rozwiązanie zadania do każdego modułu, spotkania na forum dyskusyjnym

Czas realizacji: lipiec – wrzesień 2018r.

Harmonogram szkolenia stacjonarnego:

Zjazd I: 11-13.07.2018

Zjazd II: 01-03.08.2018

Zjazd III: 27-29.08.2018

Szkolenie learningowe: pomiędzy zjazdami

PROGRAM SZKOLENIA

Wykład wprowadzający do tematyki kompetencji kluczowych w edukacji szkolnej i uczenia się przez całe życie

Cześć stacjonarna: 70 godzin

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doskonalenia i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Moduł I. Wspomaganie pracy przedszkola – wprowadzenie do szkolenia.

Moduł II. Rozwój kompetencji kluczowych w procesie edukacji.

Moduł III. Przedszkole jako organizacja ucząca się – czynniki warunkujące rozwój kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym.

Moduł IV. Rozwijanie kompetencji kluczowych w wychowaniu przedszkolnym.

Moduł V. Proces uczenia się a rozwój kompetencji kluczowych.

Moduł VI. Metody i techniki pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym w obszarze rozwijania kompetencji kluczowych.

Moduł VII. Wspomaganie pracy przedszkola w kształtowaniu kompetencji kluczowych dzieci.

Moduł VIII. Planowanie rozwoju zawodowego uczestników szkolenia w zakresie wspomagania przedszkoli

Część learningowa: 20 godzin

Moduł 1. Wpływ kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym na proces uczenia się

Moduł 2. Sposoby rozwijania kompetencji kluczowych w przedszkolu

Moduł 3. Wspomaganie nauczycieli przedszkola w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych dzieci

ZARYS TEMATYKI E-SZKOLENIA

Tematyka szkolenia będzie stanowiła rozwinięcie treści szkolenia w zakresie kształtowania umiejętności kluczowych w zakresie: kompetencji cyfrowych (TIK), kompetencji matematyczno-przyrodniczych, umiejętności porozumiewania się w językach obcych, kompetencji kształtowania postaw - innowacyjności, kreatywności i pracy zespołowej, umiejętności uczenia się – poprzez nauczanie eksperymentalne i doświadczanie. Szkolenie obejmuje również zakres rozwijania kompetencji kluczowych nauczycieli, bowiem od ich kompetencji zależy rozwój dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkół.

W szkoleniu stacjonarnym wykorzystywane są fragmenty opracowań, cytowane są akty prawne, zaś szkolenie learningowe umożliwi rozwinięcie, uzupełnienie, sprawdzenie potrzebnych informacji i zgłębienia tematyki powiązanej z procesem uczenia się i prowadzenia procesu wspomagania rozwoju przedszkola/szkoły.

Szkolenie zawiera 3 moduły, które z uwagi na strategię uczenia się przez życie są szczególnie istotne i wymagają dodatkowej uwagi w zakresie i formie dostosowanej do potrzeb każdego z uczestników szkolenia.

Spotkania w przestrzeni internetowej, w tym na forum dyskusyjnym wzmocni proces wzajemnego uczenia się i korzystania ze swoich zasobów.

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Zasady pracy:

Praca na platformie lerningowej polega głównie na samokształceniu, wyszukiwaniu fragmentów i pełnego tekstu spośród zamieszczonych zasobów literatury i adresów publikacji internetowych oraz dzielenia się spostrzeżeniami i wiedzą na forum dyskusyjnym.

Aktywnością obowiązkową jest wykonanie zadania z każdego modułu. Zadanie podlega ocenie.

Praca może odbywać się w dowolnych godzinach każdego dnia pomiędzy zjazdem I a III, uzupełniająco – do zakończenia realizacji szkolenia w okresie lipiec – wrzesień 2018r.

Możliwe jest korzystanie z zasobów opracowań dostępnych na platformie i w zasobach internetowych z zachowaniem praw autorskich i ochrony danych osobowych z zastosowaniem przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO).

Zasady komunikacji:

Komunikowanie będzie się odbywać zgodnie z zasadami netykiety – internetowego savoir-vivre za pośrednictwem forum dyskusyjnego, uzupełniająco podczas szkoleń stacjonarnych i za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Zasady oceniania:

Za każde przesłane poprawnie wykonane zadanie można uzyskać maksymalnie 100 punktów, za wykonanie wszystkich zadań w 3 modułach można uzyskać maksymalnie 300 punktów. Dodatkowo premiowana będzie aktywność na forum i dzielenie się wiedzą i doświadczeniem – do 100 punktów.

Zadania zostaną ocenione po zakończeniu cyklu szkolenia stacjonarnego i learningowego. Uczestnik szkolenia trzyma informację zwrotną dotyczącą oceny zadania.

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Materiały dydaktyczne stanowią wykazy literatury i adresów internetowych do publikacji, które dotyczą rozwijania kompetencji kluczowych uczniów i nauczycieli, doskonalenia procesu nauczania i uczenia się, zarządzania wprowadzaniem zmiany w szkołach/przedszkolach/placówkach oświatowych, problematyki dydaktyczno-wychowawczej, organizacyjnej, rozwoju zawodowego nauczycieli. Dostępne są również podstawowe akty prawne dotyczące ww tematyki.

Uczestnicy szkolenia mogą na forum dyskusyjnym zamieszczać informacje z innych wiarygodnych źródeł.

MATERIAŁY UTRWALAJĄCE

Utrwaleniu wiadomości będzie służyć szkolenie stacjonarne pomiędzy modułami szkolenia learningowego, wymiana informacji na forum dyskusyjnym, dyskusje moderowane zainicjowane przez uczestników szkolenia lub moderatora oraz wykonanie zadań podsumowujących każdy z modułów.

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MATERIAŁY SPRAWDZAJĄCE

Sprawdzeniu wiedzy i umiejętności będą służyły zamieszczone materiały aktywizujące, selftesty dotyczące zadań testowych, zadania otwarte i zadania zamknięte w postaci testu wyboru. Dobór zadań będzie uwzględniał możliwości i preferencje uczestników e-szkolenia. Wzmocnieniem będzie aktywność na forum dyskusyjnym.

Przebieg szkolenia:

Moduł 1. Wpływ kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym na proces uczenia się

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- potrafi określić gotowość szkolną dziecka w wieku przedszkolnym uwzględniając posiadane kompetencje kluczowe
- identyfikuje środowiska sprzyjające uczeniu się dzieci i planuje wykorzystanie ich zasobów do rozwijania kompetencji kluczowych
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 6 godzin

Treści dydaktyczne

- środowiska sprzyjające uczeniu się dzieci w wieku przedszkolnym

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- kompetencje kluczowe w przedszkolu a gotowość szkolna dziecka
- monitorowanie procesu uczenia się istotnym elementem rozwijania kompetencji kluczowych dzieci

Moduł 2. Sposoby rozwijania kompetencji kluczowych w przedszkolu

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- planuje i realizuje projekt edukacyjny w przedszkolu w każdej grupie wiekowej
- dobiera metody i techniki rozwijające kompetencje kluczowe dzieci adekwatnie do wieku rozwojowego dzieci przedszkolnych
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 8 godzin

Treści dydaktyczne:

- kryteria doboru metod i technik rozwijających kompetencje kluczowe biorąc pod uwagę rozwój dziecka trzy-, cztero-, pięcio- i sześciolatniego
- projekt edukacyjny w przedszkolu
- znaczenie wiedzy dotyczącej form i metod pracy w przedszkolu dla osoby wspierającej przedszkole

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Moduł 3. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej dzieci w wieku przedszkolnym

Cel główny:

Rozwój wiedzy i umiejętności organizowania i kształtowania postaw wzajemnej współpracy zespołowej dzieci w wieku przedszkolnym w oparciu o materiały i dokumenty źródłowe oraz pogłębienie nabytych umiejętności podczas szkolenia stacjonarnego

Cele szczegółowe (efekty kształcenia):

Uczestnik szkolenia:

- analizuje profil kompetencyjny współczesnego nauczyciela przedszkola i dokonuje samooceny własnych kompetencji w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych dzieci w wieku przedszkolnym ze szczególnym uwzględnieniem pracy zespołowej
- planuje własny rozwój zawodowy uwzględniający obszar kompetencji kluczowych i wykorzystuje program uczenie się przez całe życie
- rozwija kompetencje cyfrowe i umiejętności wzajemnego uczenia się uczestników szkolenia
- rozwija postawę współpracy i odpowiedzialności za własne uczenie się przez całe życie

Metody i techniki pracy: analiza dokumentów, dyskusja na forum, samokształcenie, analiza sytuacji problemowych, rozwiązywanie zadań natury dydaktycznej i/lub organizacyjnej

Czas trwania zajęć: 6 godzin

Treści dydaktyczne

- profil kompetencyjny współczesnego nauczyciela przedszkola
- rozwijanie kompetencji kluczowych nauczycieli z wykorzystaniem programu uczenie się przez całe życie
- znaczenie posiadania umiejętności współpracy w zespole przez dziecko w wieku przedszkolnym i sposoby ich rozwijania
- rola osoby wspomagającej przedszkole w kształtowaniu kompetencji kluczowych dzieci

ZASOBY DYDAKTYCZNE

Przepisy prawne:

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2015 r. poz. 1270).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 369).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz.U. z 2016 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Ustawa z dn. 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 198) oraz przepisy wykonawcze do wymienionych ustaw.
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014 r. poz. 191).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 59).
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 60).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2015 r. poz. 1214).
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/962/WE z dn. 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. L 394 z 30.12.2006).

Literatura:

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Komisja Europejska/EACEA/Eurydice, *Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach w Europie. Wyzwania i szanse dla polityki edukacyjnej. Raport Eurydice*, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg 2012 [online, dostęp dn. 30.08.2016].
- Hajdukiewicz M. (red.), *Jak wspomagać pracę szkoły? Poradnik dla pracowników instytucji systemu wspomagania*, z. 1. *Założenia nowego systemu doskonalenia nauczycieli*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Warszawa 2015 [online, dostęp dn.16.09.2016].
- Brzezińska A., Czub M., Kaczan R., Rycielski P., *Znaczenie edukacji przedszkolnej*, IBE, „Biblioteka Entuzjastów Edukacji”, nr 1/2013 [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- *Diagnoza przedszkolna i wspomaganie dzieci w osiągnięciu gotowości do nauki w szkole. Materiały edukacyjne dla nauczycieli wychowania przedszkolnego*, ORE, Warszawa [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Kozłowska E., Kurowska M., Kozyra A., Soból A., *Zabawa i nauka w grupie. Jak to powiedzieć...? Zabawa i nauka w grupie*, z. 2, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa 2006 [online, dostęp dn. 15.06.2016].
- Koźniewska E., Matuszewski A., Zwierzyńska E., *Skala Gotowości Edukacyjnej Pięciolatek (SGE-5). Obserwacyjna metoda dla nauczycieli*, ORE, Warszawa 2010 [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Magdalena Czub (red.), *Diagnoza funkcjonowania społeczno-emocjonalnego dziecka w wieku od 1,5 do 5,5 lat*; IBE, Warszawa 2014 [online, dostęp dn. 15.06.2016].
- Matejczuk J., *Opieka i wychowanie. Wiek przedszkolny*, [w:] Brzezińska A.I. (red.), *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*, seria II, *Opieka i wychowanie w okresie dzieciństwa i dorastania*, t. 2, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014 [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Matejczuk J., *Rozwój dziecka. Wiek przedszkolny*, [w:] Brzezińska A.I. (red.), *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*, seria I, *Rozwój w okresie dzieciństwa i dorastania*, t. 2, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014 [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Michalak R., Misiorna E., *Konteksty gotowości szkolnej*, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa 2006 [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Muchacka B., Włoch W., *Wieloprofilowy arkusz oceny przystosowania szkolnego 6-latków*, ORE, Warszawa [online, dostęp dn. 12.06.2016].
- Ratajczyk R., Mielcarek M., *Rozpoznanie zasobów dziecka i środowiska rozwoju. Wiek przedszkolny*, [w:] Brzezińska A.I. (red.), *Niezbędnik Dobrego Nauczyciela*, seria IV, *Monitorowanie rozwoju w okresie dzieciństwa i dorastania*, t. 2, Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa 2014 [online, dostęp dn. 12.06.2016].

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doksztalcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl

Projekt „Kompetentne wsparcie sukcesem szkoły” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Szczepkowska-Szczeńiak K., Uniszewska K., Pielaszek L., Suchocka M., *Osiąganie samodzielności. Droga do samodzielności. Przygotowanie na przyjęcie dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*, z. 3, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, Warszawa 2006 [online, dostęp dn. 15.06.2016].
- Schaffer D.R., Kipp K., *Psychologia rozwoju. Od dziecka do dorosłości*, Harmonia, Gdańsk 2015.
- Adamski P., *Scenariusze zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem aplikacjami interaktywnych do programu edukacji przedszkolnej „Przedszkole przyszłości”*, ORE, Warszawa [online, dostęp dn. 10.06.2016].
- Helm J. H., Katz L.G., *Mali badacze – metoda projektu w edukacji elementarnej*, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Warszawa 2003.
- Iluk J.(red.), *Nauczanie języków obcych w przedszkolu i na etapie wczesnoszkolnym na przykładzie języka niemieckiego*, Akademickie Centrum Kreatywności, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2015 [online, dostęp dn. 10.06.2016].
- Malec M., Szawurska A., Galas U., Dzik M., Ryżewski R., *Zestaw 50 scenariuszy zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem aplikacji interaktywnych i aplikacje multimedialne*, ORE, Warszawa [online, dostęp dn. 10.06.2016].
- Poziomek U., Marszał D., Skrobek A. M., Woźniak M., Żurawska I., *Przyrodnicza edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Poradnik*, IBE, Warszawa 2016 [online, dostęp dn. 10.06.2016].
- Poźniak-Bartkowiak W., *„Mały Przedsiębiorca”. Program wychowania przedszkolnego, poszerzony o treści dotyczące przedsiębiorczości, dla dzieci od 3 do 6 lat*, ORE, Warszaw [online, dostęp dn. 10.06.2016].
- Skura M., Lisicki M., *Matematyka od przedszkola, Metody i zasady wprowadzania pojęć matematycznych. Przygotowanie do rozumienia liczb i posługiwania się nimi*, ORE, Warszawa 2015 [online, dostęp dn. 10.06.2016].

REALIZATOR PROJEKTU:

Ośrodek Szkolenia Doształcania i Doskonalenia Kadr Kursor
Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Kursor

ul. Gabriela Narutowicza 62, 20-013 Lublin
tel./faks 81 534 89 31, 81 534 57 26

www.kursor.edu.pl